

Forslag

til

Lov om eftergivelse af kommunehjælp og om ekstraordinær adgang til folkepension samt om forhøjelse af hædersgaver.

Fremsat den 21. april 1960 af *socialministeren*.

§ 1. Kommunehjælp, som til og med den 24. maj 1960 er ydet uden tab af valget til offentlige forsamlinger og råd, og som ikke er ydet i medfør af § 15, stk. 5, eller § 205 i lov om offentlig forsorg, eftergives. Ligeledes eftergives kommunehjælp, som indtil samme tidspunkt er ydet med tab af valget og valgbarhed i medfør af nævnte lovs § 307, stk. 2, nr. 5, jfr. stk. 7.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 kommer dog med hensyn til tilbagebetalingspligten ikke til anvendelse, for så vidt og i det omfang der i henhold til den øvrige sociallovgivning udbetales pågældende en ydelse, der er beregnet til afhjælpning af det samme trangstiftelse i samme tidsrum, som den ydede kommunehjælp vedrører.

§ 2. Personer, der den 24. maj 1960 i øvrigt opfylder betingelserne for at få tilstået folkepension i henhold til § 39, stk. 1, i lov om folkeforsikring, er berettiget til sådan pension, uanset at de pågældende ikke er eller har sikret sig adgang til at blive sygeforsikret i en statsanerkendt sygekasse eller i en statskontrolleret sygeforening (fortsættelsessygekasse).

Stk. 2. Personer, som har adgang til at berigtige deres medlemsforhold til sygeforsikringen, omfattes ikke af bestemmelsen i stk. 1.

Stk. 3. Ved afgørelsen af, hvorvidt de i stk. 1 omhandlede personer er berettiget til at oppebære folkepension i henhold til § 39,

stk. 1, i lov om folkeforsikring, vil der være at bortse fra bestemmelsen i samme lovs § 38, stk. 2, nr. 4, for så vidt angår hjælp, der til og med den 24. maj 1960 er ydet de pågældende, fordi de på grund af manglende medlemskab i sygeforsikringen ikke hidtil har kunnet få tilstået sådan pension.

§ 3. Fra 1. april 1960 at regne foretages en forhøjelse på 50 pct. af de beløb, som oprindeligt er fastsat som hædersgaver i henhold til

1. lov nr. 93 af 20. marts 1940 om udbetaling af hædersgaver til danske sømænd og fiskere og deres efterladte, jfr. lov nr. 384 af 9. august 1945 og lov nr. 67 af 3. marts 1948,
2. lov nr. 378 af 10. juli 1940 om hædersgaver til efterladte efter faldne og til sårede den 9. april 1940,
3. lov nr. 383 af 9. august 1945 om visse hædersgaver til danske søfarende og fiskere og deres efterladte,
4. lov nr. 475 af 1. oktober 1945 om erstatning til besættelsestidens ofre, jfr. lov nr. 376 af 12. juli 1946,

samt som hædersgaver til sårede og til efterladte efter faldne den 29. august 1943.

Stk. 2. Tilsvarende forhøjelse foretages af understøttelser, der ydes i anledning af ulykkestilfælde på søen som følge af krigsbegivenheder under verdenskrigen 1914-18.

Bemærkninger til lovforslaget.

Ved 6 forskellige lejligheder inden for tidsrummet fra 1945 til 1958 har man ved lov bemyndiget kommunerne til ekstraordinært at eftergive kommunehjælp ydet inden en bestemt dato. Det er således sket i 1945 i anledning af Danmarks befrielse, ved tronskiftet i 1947, i anledning af grundlovens 100-årsdag den 5. juni 1949, i anledning af den nye grundlov af 5. juni 1953, i anledning af 10-årsdagen for Danmarks befrielse i 1955 samt endelig i anledning af, at tronfølgeren prinsesse Margrethe den 16. april 1958 fyldte 18 år og dermed blev myndig og tog sæde i statsrådet. Ved de fire sidste af disse eftergivelseslove blev der endvidere ekstraordinært givet adgang til opnåelse af henholdsvis aldersrente og folkepension for visse grupper af personer, som på grund af folkeforsikringslovens krav om medlemskab af den offentlige sygeforsikring som betingelse for at opnå aldersrente eller folkepension hidtil havde været udelukket herfra.

Man har fundet det rimeligt, at der i anledning af Deres Majestæter Kongens og Dronningens sølvbryllup den 24. maj 1960 søges gennemført en lov af tilsvarende karakter. Det foreslås derfor, at der tilvejebringes lovhjemmel for eftergivelse af kommunehjælp ydet indtil 24. maj 1960, og at der samtidig ekstraordinært gives adgang til folkepension for personer, der ikke er medlemmer af den offentlige sygeforsikring, men den nævnte dato opfylder folkeforsikringslovens øvrige betingelser for at opnå pension.

Det kan herved bemærkes, at tilsvarende bemyndigelseslove for fremtiden helt eller delvis kan forventes at ville blive overflødiggjort som følge af ændringer i de almindelige lovregler, jfr. således det allerede forelagte forslag til en ny folkeforsikringslov, hvorefter adgangen til indtægtsbestemt folkepension ikke længere skal være knyttet til medlemskab af den offentlige sygeforsikring.

Regeringen har endvidere fundet det rimeligt, at der foretages en yderligere forhøjelse af de hædersgaver, der i en række tilfælde ydes som følge af krigen og besættelsen.

Til § 1.

Forslagets § 1, stk. 1, omfatter de samme arter af kommunehjælp, som er blevet eftergivet ved de i tidsrummet fra 1945 til 1958 gennemførte eftergivelseslove. Med hensyn til den nærmere begrun-

delse for den foretagne afgrænsning af bestemmelsens område henvises til bemærkningerne til forslaget til loven af 7. september 1945, jfr. rigsdagstidende 1945, tillæg A, spalte 1389-96. Det bemærkes dog herved, at § 306, stk. 2-4, og § 307, stk. 2, nr. 1, i lov om offentlig forsorg er ophævet ved lov nr. 279 af 9. december 1957.

Den foreslåede bestemmelse i § 1, stk. 2, der ligeledes findes i § 1, stk. 2, i eftergivelseslovene fra 1949, 1953, 1955 og 1958, skyldes hensynet til at undgå dobbeltforsørgelse i tilfælde, hvor der senere tilstås invalidepension, arbejdsløshedsunderstøttelse eller lignende med tilbagevirkende kraft til en person, der, medens sagen herom var til behandling, allerede har modtaget kommunehjælp til afhjælpning af det foreliggende trangstilfælde.

Til § 2.

Efter folkeforsikringslovens § 1, stk. 2, er det som hovedregel en betingelse for at få tillagt folkepension i henhold til lovens § 39, stk. 1 (indtægtsbestemt folkepension), at pågældende enten har sygeforsikret sig eller sikret sig adgang til at blive sygeforsikret i en for ubemidlede anerkendt sygekasse eller i en statskontrolleret sygeforening (fortsættelsesygekasse), d. v. s. at pågældende enten skal være nydende eller bidragydende medlem af en sådan sygekasse eller sygeforening.

Med hensyn til adgangen til at blive optaget i sygeforsikringen gælder det endvidere efter folkeforsikringslovens § 83, stk. 7, at sådan optagelse som regel ikke kan finde sted, når pågældende er fyldt 40 år. Kun for så vidt forpligtelsen til at søge optagelse i sygeforsikringen, jfr. herved lovens § 11, stk. 1-7, er indtrådt efter det fyldte 40. år, er aldersgrænsen for optagelse det 60. år.

Ved bestemmelsen åbnes der adgang til indtægtsbestemt folkepension for alle, der den 24. maj 1960 i øvrigt opfylder betingelserne for at få tilstået sådan pension, uanset at de foran nævnte betingelser ikke er opfyldt. Personer, der ikke er pensionsberettigede, fordi de er i kontingentrestance til sygeforsikringen, men som efter loven har mulighed for at berigtige restancen og derved vil kunne generhverve retten til folkepension, er dog undtaget, jfr. lovforslagets § 2, stk. 2.

I forslaget § 2, stk. 3, er der som i 1949, 1953, 1955 og 1958 optaget en bestemmelse om, at der

ved afgørelsen af, om en person er berettiget til pension, vil være at bortse fra bestemmelsen i folkeforsikringslovens § 38, stk. 2, nr. 4, for så vidt angår hjælp, der til og med den 24. maj 1960 er ydet, fordi der ikke har kunnet tilstås indtægtsbestemt folkepension på grund af manglende medlemskab i sygeforsikringen.

Til § 3.

De i § 3 omhandlede hædersgaver er i de i paragraffen nævnte love som hovedregel fastsat til 800 kr. årlig til invaliderede og samme beløb til enker. Til børn er hædersgaverne fastsat til 200 kr. årlig (til det fyldte 18. år).

I forbindelse med 10-års dagen for Danmarks befrielse blev de nævnte beløb ved lov nr. 135 af 29. april 1955 om forhøjelse af hædersgaver fra 1. april 1955 at regne forhøjet med 25 pct. til henholdsvis 1 000 kr. og 250 kr. årlig.

Det foreslås, at de i de pågældende love oprindeligt fastsatte årlige beløb fra 1. april 1960 at regne forhøjes med 50 pct., således at hædersgaver fremover ydes med 1 200 kr. årlig til invaliderede og til enker og med 300 kr. årlig til børn.

Det foreslås endvidere, at der foretages en tilsvarende forhøjelse af de understøttelser, der ydes i anledning af ulykkestilfælde på søen som følge af krigsbegivenheder i den første verdenskrig, idet disse understøttelser hidtil er blevet behandlet på linie med de nævnte hædersgaver.

På forslaget til finanslov for finansåret 1960-61 er udgiften til de nævnte hædersgaver opgjort til i alt 1 634 000 kr., og udgiften til understøttelserne til 75 000 kr. Den foreslåede forhøjelse vil herefter i finansåret 1960-61 medføre en merudgift på ca. 350 000 kr.